

Izhaja ob 4 zjutraj.

Stane celoletno . . . 180 K
mesečno 15 „
za zased. ozemlje . 300 „
za inozemstvo . . . 400 „

Oglasi za vsak mm višine stolpa (58 mm) . . 2 K
mali oglasi do 30 mm stolpa (58 mm) . . 1 „

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo, prosveto in politiko.

Uredništvo:
Miklošičeva cesta št. 16/L
Telefon št. 72.
Upravništvo:
Sodna ulica št. 6.
Telefon št. 36.

Beča kr. pošt. št. urada 19042

Sklep ministrskega sveta o uradniškem vprašanju.

Beograd, 14. sept. (Izv.) Današnji ministrski svet je nadaljeval razpravo o uradniškem vprašanju. Razvila se je dolga debata o službeni pragmatiki in o laboratu uradniškega komiteja. Ministrski svet je smatral predloženi načrt za nepopoln in za odločilno neustrezen.

Beograd, 14. septembra. (Izvir.) Danes so vložili dr. Pestotnik in tl. na ministrskega predsednika odnosno notranjega ministra Draškovića upit: v kakem stadiju se nahaja vladna akcija za izboljševanje materijelnega položaja državnih nastavljenecv in na kat način namerava vlada rešiti to težavo?

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo, prosveto in politiko.

Posebna izdaja.

Ljubljana, 15. septembra.

Z ozirom na dejstvo, da je plebiscitna komisija v Celovcu včeraj sklenila, da se ima naše vojaštvo iz cone A umakniti ne da bi se poprej ali istočasno umaknila italijanska brigada iz beljaškega ozemlja na italijanska tla, dalje, da se ima umakniti iz te cone aktivno orožništvo, ki ni rodno iz plebiscitnega ozemlja, in z ozirom na sklepe te komisije v vprašanju nadzorstev je deželna vlada v izredni plenarni seji danes dopoldne sklenila podati demisijo.

Ta sklep je predsednik deželne vlade nemudoma sporočil ministrskemu predsedniku Vesniću.

Ljubljana, 15. septembra. Demisijski sklep deželne vlade, za katero v tem vprašanju stoji ves narod, je oster izraz protesta proti pristranosti plebiscitne komisije, katera je od prvega početka storila vse, da korakoma izrine našo upravo iz cone A in da izpodkoplje moralni ugled naše države. Koroško ljudstvo stoji zvesto na strani Jugoslavije, zato pa ga treba strahovati z italijansko in avstrijsko invazijo in mu odvzeti oporo v naši upravi. Naša zmagà pri plebiscitu je sigurna, vendar si ne smemo dati dopasti, da se vse zgodi tako, kakor želita naša sovražnika Italijan in koroški Nemec.

Jadransko vprašanje na dnevnem redu.

Beograd, 14. sept. (Izv.) Na včerajšnji seji ministrskega sveta je bilo sklenjeno, da poda dr. Trumbić v seji Narodnega predstavništva 16. t. m. obširen ekspozé o našem zunanjem položaju. Vodstvo zunanjega resorja dr. Trumbić zaenkrat še ne prevzame, ker bo vodil pogajanja z Italijo, ki se prično 20. t. m.

Pogajanja se bodo vršila v Ljubljani ali v Gorici ali pa v Opatiji. Osnova za nas je: reinkorporacija Dalmacije z vsemi otoki, Reko in vzhodno Istro ne priznamo Italijanom, Wilsonova črta.

Važna debata o carinah in uradnikih.

Beograd, 14. septembra. (Izvir.) Finančni odbor je imel popoldne sejo. Na dnevnem redu je bil zakon o carinah. Pri generalni debati je poslanec dr. Brezigar naglašal, da je sedanji carinski zakon silno škodoval naše narodno gospodarstvo. Na stotine vagonov zastaja na progah in morajo podjetniki plačevati stojnino in ležarino po 1200 kron dnevno. Zaradi prepočasnega zacinjenja se tudi mnogo blaga pokvari. Škodo trpe seveda predvsem samo konzumenti, ker trgovci cene primerno zvišajo. Pri točki 173. finančnega zakona predlaga finančni minister razširjenje srbskega zakona glede denarnega postopanja proti uradnikom za vse pokrajine države. O tem se je razvila jako živa debata. Poslanec dr. Brezigar in Popović (demokrata) sta navajala, da je srski zakon v tem pogledu veliko slabši od avstrijskega in madžarskega in da nikakor ne gre, da bi se pozicija uradnika še poalabšala. — Dr. Brezigar je navodel več ljubljanskih slučajev, posebno slučajev postopanja proti ljubljanskim carinskim uradnikom. Po daljši debati je bilo sklenjeno, da mora finančni minister člen 173. premeniti v smislu, da se mora uvesti disciplinarna preiskava, predno se kak uradnik kaznuje ali odslovi. Odpraviti se morajo tudi čl. 70. in 76. srbskega uradniškega zakona, ki dajeta ministrom moč, da smejo vsakga uradnika odsloviti. O tem se bo jutri nadaljevala debata. Poslanec Vesenić se je pridružil izvajanjem dr. Brezigarja in Popovića.

Otvoritev drž. ženskega učiteljišča v Mariboru.

Ljubljana, 14. septembra. Na podlagi ukaza ministra prosvete Svetozara Pribičevića, je poverjeništro za uk in bogočastje izdalo za takojšnjo otvoritev ženskega učiteljišča v Mariboru potrebne odredbe. Glavna težkoča je v pomanjkanju nčnih moči in prostorov. Mislimo, da se ob vsestranski dobri volji da tudi to takoj premagati.

Važni sestanki v Pragi

Dunaj, 14. sept. „Mittagspost“ javlja iz Prage, da pride prihodnje dni Take Jonescu z izključno politično misijo v Prago.

Pariz, 14. sept. Bolgarski ministrski predsednik Stambulinski namerava odpotovati na Dunaj, od tam pa v Prago.

Vprašanje vojaških duhovnikov.

Zagreb, 14. sept. „Narodna politika“ poroča iz Beograda: V ministstvu za verstvo je bilo sklenjeno, da se noben duhovnik, ki je služil v avstrogrski vojski, bodisi aktiven ali v rezervi, ne sprejme za duhovnika v sedanji vojski. Od tega principa minister za verstvo ne odstopi v nobenem primeru in je vojnomu ministru že predložil seznam duhovnikov, ki bi se naj ne sprejeli v vojsko.

Konferenca v Aix les Bains.

Aix les Bains, 13. septembra. Millerand je davi sprejel rumunskega ministra za zunanjo stvari Toke Junesca. Ob šestnajstih se je nadaljevala razprava med Millerandom in Giolittijem. Na dopoldanski seji je bil odobren komuniké, ki pa se bo objavil šele zvečer. Lloydu Georgeru sta odposlala Giolitti in Millerand brzojavko, v kateri mu sporočata svoje pristrène in prijateljske pozdrave ter ugotavljata, da sta razvidela popolno soglasje svojih splošnih nazorov in temeljno potrebo tesne zveze med Italijo in Francijo, da se zagotovi ureditve evropskih problemov, vzpostavitev miru in normalnih odnosov med narodi.

Pariz, 13. sept. V skupni izjavi, ki je bila objavljena na koncu konference med Millerandom in Giolittijem, se izraža zadovoljstvo, da sta mogla oba državnik priznati splošno skupnost interesov obeh držav. Treba je predvsem storiti konec vojni med Rusi in Poljaki in sovražnostim turških nacionalistov. Neodvisnost in svoboda Poljske v njenih etnografskih mejah je smoter, ki ga zasledujeta obe vladi. Pravtako se je dosegel sporazum glede Turčije in glede potrebe, zagotoviti pogodbo v Sevresu, kakor tudi glede potrebe prijateljskega sodelovanja Francije in Italije v Mali Aziji. Splošni mir se more urediti samo po vzpostavitvi normalnih odnosov z Rusijo in z ureditvijo jadranskega vprašanja. Italijanska in francoska vlada, priznavajoč druga drugo svobodo pogajanj s sovjetsko Rusijo, se strinjata v tem, da se ustvari na Ruskem položaj, ki dovoli Rusiji, da se vrne v mirno družbo narodov. Millerand naglašà ve-

liki pomen, ki ga pripisuje hitri rešitvi jadranskega vprašanja z direktnim dogovorom med udeleženci, kakršni so predvideni po italijanski vladi in ki bi mogli varovati upravljene zahteve Italije kakor tudi vse v poštev prihajajoče interese. Oba ministrska predsednika sta se pri razpravljanju o prijateljskih odnosih obeh držav z gospodarskega in političnega stališča sporazumela, prizadevati se, da bodo zvezni odnosi Francije in Italije polni zaupanja in vzajemne blagovoljnosti.

Pariz, 14. septembra. (Izvirno.) „Excelsior“ javlja iz Aix les Bains: Ministrski predsednik Giolitti je javil, da vlada med Francijo in Italijo v vprašanju, o katerih se je razpravljalo, popolno soglasje. Kar se tiče Rusije, je prepričan vsaki državi, da jo prizna ali ne. Francija je že izjavila, da je ne prizna. Nemčija bo sprejela v Zvezo narodov, ako bo izpolnila vse obveznosti, katere ji nalaga mirovna pogodba.

Pariz, 14. sept. Po sestanku v Aix les Bains je imel rumunski minister Take Jonescu z Millerandom in Giolittijem porazgovor, kjer je obrazložil smoter in pomen male entente, o kateri je dejal, da ima popolnoma obrambni značaj. Po „Matinu“ je vprašal Milleranda, ali bo podpiral tako politiko. Millerand je temu pritrdil. — List poroča nadalje, da je Millerand soglašal s predlogom Jonesca, da se od časa do časa preloži sedež donavske komisije, da na ta način ne bo nihče uzaljen. — „Petit Parisien“ javlja, da je Take Jonesen izjavil, da so vse države, ki tvorijo malo entento, v najboljših odnosih z Avstrijo.

D'Annunzio nadaljuje svoje avanture.

Rim, 13. septembra. V Anconi izhajajoči list „Ordine“ poroča, da so d'Annunzijeve čete zasedle otoko Rab, Úrez in Krk.

Bakar, 14. septembra. D'Annunzio pozivlja v manifestu italijanski narod, da se pripravi, da sam uredi jadransko vprašanje. Arbanase in pristase bivšega črnogorskega kralja Nikite pozivlje, da sodelujejo.

Bakar, 14. septembra. Na demarkacijski črti ni bilo nobenih posebnih dogodkov. Streljalo se je samo na enem kraju malo časa. Na Reki še vedno trajajo svečanosti.

Pariz, 13. septembra. O reškem vprašanju piše „Matin“: To vprašanje se je z zadnjo d'Annunzijevo gesto na navaden način bistveno razjasnilo. Proklamacija Reke kot neodvisne države zadovoljuje Italijane in Jugoslovane, kakor tudi Reko samo.

Boljševiške bune v Romuniji?

Beograd, 14. sept. (Izv.) „Dnevnik“ poroča iz Negotina: Romunske mejne oblasti so vsem našim in svojim državljanom, ki se nahajajo na našem ozemlju, prepovedale potovanje v Oršovo, z utemeljitvijo, da se sedaj rešuje valutno vprašanje v Romuniji. Zdi pa se, da gre za boljševiške bune ob romunski meji in nekaterih romunskih mesjih. Romunske straže spremljajo naše sprevodnike od pristanišča do pošte in nazaj. Govori se, da ostane meja zaprta še 10 dni.

Konventikel Habsburgovcev v Sviči.

Ženeva, 14. sept. (Izv.) Dne 29. avgusta se je vršila v Luzernu konferenca, katere se je udeležilo 31 monarhistov iz raznih dežel. Kakor poroča „Tribune de Genève“ je bilo med udeleženci večina Nemcev in Avstrijcev. Posvetovanja se je udeležila tudi španska kraljica-mati.

Bivši avstrijski zunanji minister grof Berchtold in drugi so govorili za zopetno vzpostavitev monarhije pod cesarjem Karlom. Le bivši nadvojvoda Maks, ki živi v zelo skromnih razmerah v Bruslu, je ugovarjal temu načrtu.

Prva seja državnega odbora.

Beograd, 14. sept. (Izv.) Danes se je vršila prva seja državnega odbora. Navzoči so bili vsi člani, med drugimi predsednik narodnega predstavništva dr. Vukčević in podpredsednik dr. Ribar in Ribnikar, ki tvorijo obnem predsedništvo državnega odbora, dalje predsednik Stola Sedmorice v Zagrebu dr. Badaj, predsednik Stola Sedmorice v Zagrebu za Slovenijo in Dalmacijo dr. Smečchia, predsednik vrhovnega sodišča v Sarajevu dr. Barkaš, predsednik apelacijskega sodišča v Novem Sadu doktor Konjević, predsednik velikega sodišča v Podgorici Badić in predsednik državnega sveta Gjurisic. Za tajnika državnega odbora je bil izvoljen kvestor Čabrić. Razpravljalo se je neobvezno o določitvi števila poslancev za ozemlja, ki so okupirana od tujih ali naših čet. Prihodnja seja bo jutri ob 10. dopokdne.

Razna brzojavna poročila.

Beograd, 14. septembra. Regent Aleksander odpotuje v Sarajevó dne 17. t. m. Spremljali ga bodo ministri dr. Vesnić, Pribičević, dr. Kukovec, Kovačević in vojni minister general Janković.

Beograd, 14. septembra. (Izvir.) Dr. Miroslav Ploj je imenovan za člana reparacijske komisije na Dunaju.

Milan, 14. septembra. Listi poročajo, da so našli po zadnjih bojih v neki tržaški kleti kup 20tih mrličov.

Milan, 14. septembra. Pogajanja med tovarnarji in delavci se nadaljujejo. V vladnih krogih prevladuje optimizem. V Turinu so delavci zasedli kamione tovorne.

testa. Demokrat dr. Angjelinić je povdarjal osobito dolžnost zastopnikov osovbojenih krajev obsoditi bolgarski napad na jugoslovanski Piemont, kraljevino Srbijo, in je dejal: „Jugoslovanska edinstvo je nedeljivo. Makedonija ni srbska, nego je jugoslovanska, kdor udari njo, udari naš narod. Pridružuje se onim, ki izjavljajo, da je mirovno pogodbo z Bolgari mogoče sprejeti samo s protestom. Demokrat Agatonović, zastopnik Niša, torej kraja, ki je strašno trpel pod bolgarsko okupacijo, govori o politiki Bolgarov, ki je bila germanski in protislovanska. Spominja na izjavo Radoslavova, ki je l. 1916. dejal v bolgarskem parlamentu: „Srbija bo morda še obstajala, toda Srbov ne bo več. Vojna je Bolgare premagala. Ostalo pa je dejstvo, da smo bratje. Bolgar naj se sedaj pokori narodu starejšega in pametnejšega. Mi pa mu moramo oprostiti, ker mi in Bolgari moramo imeti pred očmi vzvišeni cilj, ne samo človeški, temveč tudi jugoslovanski! Demokrat Bertić izraža upanje, da bo naša država zavzela napram Bolgariji pomirljivo

Za izpraznitev ljublj. liceja

Beograd, 14. septembra. (Izvir.) Poslanec dr. Pestotnik je stavil na ministra za prosveto Pribičevića in železniskega ministra vprašanje glede izpraznitve mestnega dekliškega liceja v Ljubljani.

Izvoz pšenice.

Beograd, 14. septembra. (Izvir.) Financijsko ekonomski komite je sifistral naredbo od 3. septembra po kateri morajo izvozniki pšenice odati 5 odstotkov do 10 odstotkov davšćine in natura ministrstvu za prehrano. Merodajni so bili tehnični razlogi.

Poljski umik pred Rusi?

London, 14. septembra. (Izvirno.) Po moskovskih poročilih so Poljaki pri Brestu-Lilovskem v široki fronti umikajo pred Rusi. Drugi angleški listi javljajo, da odhaja 20 novih poljskih divizij iz taborišč v pojačanje frontu.